

HAUR HEZKUNTZAKO GRADUA

2014/2015 ikasturtea

Bizi Toki hezkuntza eredu eraldatzailea?

Eranskinak

1. Eranskina: 1. elkarrizketa

Ikertzailea- Pasatu nizun marko teorikoan egiten nuen hezkuntzaren kokapen orokor bat, alde batetik, ikusten nuelako gaur egun kapitalismoak eskola behar duela. Momentu batean haurrak izaten dira subjektu inproduktiboa eta kapitalismoak dago beti bideratu metaketa eta birproduktzioa. Orduan, haurrak dira subjektu inproduktiboa haien gurasoen lanaldiaren zati bat kentzen diete, haien gurasoei kentzen diete indarra haien lan indarra saldu ahal izateko lan merkatuan.

Gero, haurrak ezin dute saldu, hau da, ez dira subjektu produktiboak, termino ekonomikoetan. Kapitalismoaren logiketatik, orduan, hortik abiatuta, eskola sortzen da, kapitalismoaren “guarderia” ,behar arkitektoniko gisa eta de paso aprobetxatzeko birproduzitzeko kapitalismoaren zenbait balore, ohiturak eta erlazionatzeko formak. Gero, asimilatzen ditugu eta barneratzen ditugu txikitatik. Hortik abiatzen nintzen, iruditzen zitzaidan, planteatzen nuen lehenengo galdera zer da bizitoki?

Bizi Toki Guraso 1 (BG1)- Lehenik azpimarratu nahi nuke, egiten duzun ikerketa ildo hori biziki interesgarri iruditzen zaidala. Azken finean eskertzen (Geldialdia elkarrizketan) Justu zehazte nahi nuen ze neretzat hire ikerketaren ildoak interesgarria duk eta azken finean da, gogoetatzea zer den eskola, zertarako sortu den, ze interesei erantzuteko eta nik uste dut gogoeta hori funtsezkoa dela eta hezkuntza arloan ez dela ematen. Ematen da, azken finean, nola eskolak hobetu, nola eredu alternatiboak sortu, nola haurraz hobetu, kezkatu eta abr... baina ez da ematen galdera horren inguruko eztabaidarik. Zergatik sortu zen eskola? Ze interesei erantzuteko?

Egiten duzun abiapuntua oso garrantzitsua da, gu ikerketa batzuk egiten ditugu arlo horretan eta neretzak oso interesgarria da aztertzea kapitalismo industrialaren sorrerako garaia eta ikustea nola kapitala esku artean zutenek eta industria martxan ezarri dutenek beraiek dutela eskola laikoaren garapena bultzatu. Orduan, hor dagoela aipatu duzun lotura hori. Eskola azken finean alde batetik, emazteen lan indarra esplotatu ahal izateko, emazteen ardura beti, ardura kentzea eta haurrak eskolarizatzea. Beste alde, eskolarizatzea, haurrak azken finean kapitalismo industrialaren beharretara

egokitzeko.

Zehazteko dago, haurrak ez zirela klase produktiboa? bueno hori adibidez, lehen munduan edo....

Ikertzailea- Dinot Mendebaldeko jendarteetan. Ikuspegi occidental batetik.

BG1- Gero interesgarri da ere, elizaren interesa eskolaren sorreran aztertzea. Lehenagotik datorrena eta nik uste, hori sakontzea eta argitzea, ekarpen oso interesgarri litzatekela hezkuntzaren inguruko eztabaidari.

Beraz, berantetsizaut eta horren inguruan eginen duzun lana ezagutzea. Hork nik uste oso ondo aztertu beharko lirateke eta oga historikoa, nolabait, eskura ukan ez eskolaren sorrera noiz ematen den? zergatik ematen den? nork bultzatzen duen? eta hor aztertzea lotura benetan hezkuntzaren eta kapitalismoaren interes ekonomikoen artean. Nik uste dut horrek kriston ekarpena litzateke, hori argitzea.

Are gehiago, zehaztu ahal izatea Euskal Herria bezalako eremu batean nola hori sortu zuten eta lehen eskolak nola sortu diren eta nork sortu dituen, zein interesentzat. Nik oso oso argi dut eskola bat ez dela sortu herritarrengandik, herritarren beharrei erantzuteko, ez hurreena, ez helduena, eskolaren sorrera boteretik datorrela eta hori ikertu behar dugu. Zehaztu behar dugu, eta hor baldin badugu noizbait mahai gainean ezartzeko zerbait zehatza, nik uste, oso oso interesgarria izango litzatekela. Hemen, Euskal Herrian, bultzatzeko benetan eztabaida sakona eskolaren funtzioari buruz eta helburuei buruz. Ordun, txalo eta ni ere gogoetan nago.

Ikertzailea- Ikusi duzu la “Educacion prohibida”? Aipatzen dute, apur bat gainerik, austriar inperiotik....

BG1-eta non topatu ditut nik informazio batzuk. Orain ez dakit nik, eskuin ezker irakurketak egiterakoan, eta hor zehazten dute pum , Inglateran, Eskozian... Eskozian adibidez, zerbait eta kapitalismoaren sorrerarekin batera nola bultzatu zituzten eskolak..

Hori niretzat da funtsezkoa. Ongi ulertzeko eta zer den eskolaren funtzioa.

Ikertzailea: Eskolaren funtzio Euskal Herrian ez dago oso ondo zehaztuta, baina eliza izango zen abangoardia zentzu horretan eta fijo haiek daukatela jasota.

BG1-“Gartxot” filman pixkat ikusten da. Elizak nola eta azken finean, haurrak eskolarizatzen, heziketa erlijiosoa ematen. Hori guztia zehaztu behar dugu, zehaztu behar dugu eta lortu behar genuke, dokumentotxo bat, eskolaren sorrera orokorki Europan eta ondorioz, konkretuki Euskal Herrian noiz saiatu da.

Ikertzailea- Oso kurioa, gainera, hor gertatzen dena,.. Heziketa betidanik egon da jendarte orotan, baina gertatzen dena hor ya da egiten dela zatiketa moduko bat, heziketan benetan balio duena, boterearentzako balio duena, eta bestea apartekoa. Hor dago ya, menperatzeko edo adrotrinazioa...Adoktrinazio erlijiosoa eta kapitalismoaren sorrerarekin, konstituzioa eta Estatua,

BG1: Hiritartasuna, bozkatzera joatea, instituzioak, onartzea instituzioak....Hori neretzat da funtsezkoa. Hor kriston ekarpena, hor sakontzen baduk....

Ikertzailea: Momentuz, Gradu amaierako lana lan txikitxo da eta bai gustatuko litzaidakela horren ostean sakontzea horretan....

BG1-Nire ustez, hork badago hutsune handiago, ez eta harremanak, orain apaitu dituguna haur heldu, euki alternatiboak, landua da goitik behera eta hain zuzen beti kokatzen gara eskola alternatiboaren eredian barnean. Eta behar gara kokatu alternatiba eskolari.

Benetan nik uste izan behar pugggg!!!.... guk oso argi dugu ez gara eskola alternatiboaz ari, ari gara alternatiba batez eskolari. Eskola kontzeptua azterketa historiko hori eginda lehenik eta gero zehaztuz zein diren eskolaren funtzioak eta ezaugarriak edo. Hau ya siuuuuu eta beste zerbaitera goaz.

Ikertzailea- Niri gustatzen zait Bizitokiz hitz egiten dudanean hezkuntza proiektuaz aritzea. Ez dut aipatzen eskola termino...

BG1-Hori baino haratago, ez dakit hortan sartzen garen edo baina nik lotura horrekin egingo diat. Azken finean bizitokiren gogoetan edo pasa gara eskola alternatiboaren eredutik alternatiba eskolari eta eredura. Eta alternatiba eskolari ereduaz ari garelarik, ba zera, gu gehiago hurbilduko gira, Pedro Garcia Olivo batek ba deitzen duen adibidez, “la educacion komunitaria indigena” kontzeptuetaz.

Orduan, hor ere berak zentratzen du pixkat educacion, hezkuntza gaiaren gainean. Gai hori, hortan zentratu nahi duelako. Baina berak aztertzen duelarik Txiapaseko komunitate bat, berak ez hezkuntza soilik aztertzen ari. Bera ari da komunitatea bere osotasunean aztertzen ari. Bere aspektu ekonomiko, politiko, kultural, sozialetan eta horren barnean aztertzen du hezkuntza.

Nik uste gaur egun bizitoki ya ez da hezkuntza proiektua, bizitoki da, gizarte proiektua, jendarte proiektua bat. Proiektu politikoa, ekonomikoa, kulturala, soziala eta horren barnean, proiektu orokorra denez, hezkuntza ere jorratzen da. Gaur egun, gure orrian, argi da, ateratzen den inpresio da hezkuntza, baina bueno sartzen bagera aurkezpenean eta abar eta abar ya ikusten dugu proiektu orokorra dela. Nik uste, ondoko hilabeteetan eta emango ditugun moldaketak aurkezpen teorikoan ildo horretatik joango dira.

Hor agertuko den lehen kontzeptua ez da hezkuntzari, ez da heziketari lotutako kontzeptu bat, da komunitate bati, kolektibo bati, gizarte proiektu bati lotutako kontzeptua. Eta horren barnean ba hezkuntza eta abr abr.

Ikertzailea-Beste zehar lerro batzuk zehar lerro batzuk jendarte guztietan bezala.

BG1 - Gero argi da, proiektua hau sortzen dela hezkuntzaren problematikatik hara eta egi da ere, hain zuzen proiektu orokorretan, kolektiboetan, politiko-kulturaletan usu ez dela integratzen haurren problematika edo gutxi. Gure ustez, toki guztia okupatu behar

du hezkuntzak eta horregatik, bizitokitik ateratzen den proiektua nahiz eta orokortasunean aterako den kontzeptu nagusia ez izan ba heziketari lotua, heziketa parte handi bat okupatzen du proiektuaren barnean. Zeren eta ikusten dugu funtsezko hitz egiten ari bagara proiektu kolektibo batetaz belaunaldi guztiak bere baitan dituen kolektiboaz ari gara. Hor bai dugula haurren hezkuntzaren ardura eta hor bai dugula gogoeta sakon sakon bat gai horri buruz.

Ikertzailea- Hori izan zen pixkat abiapuntua nahiz eta gero bilakatu osotasun horretan. Neukan apuntatuta, proiektu kolektiboa, bizitza kolektiboa, eta azkenean hortik lortu duzue bizitza kolektiboa. Orduan, badago nolabaiteko haustura edo eskolaren egiturarekin?

BG1- Erabat, erabat. Orain bizitza bizitza kolektiboa... Bueno guk aurkezten dugu eta egiten dugu espazio kolektibo bat nun balore jakin batzuen inguruan, hainbat jarduera baditugun. Horrek esan nahi du, horrek esan nahi bizitokiren bizitza kolektiboa ez dela ulertu behar baita ez bada komunitate bat bezala. Bizitokin ez gara komunitate bat, ez gara bizi gau eta egunez, kide guztiak toki honetan, oso urrun gaude horretatik eta hainbatek behar bada hori nahi izan dezakete baina beste hainbatek ez. Erran nahi dut ta bizitoki da gaur egun espazio kolektibo bat, eta parte hartzaile bakoitzak berak erabakitzen du etortzen den egun pasa edo eguna eta lo egitera edo bi egun, hiru egun, aste oso bat... Beraz, bakoitzak badu bizia hemen eta badut bizi beste toki batetan.

Orduan, gehiago nik uste dut, azken finean, ikusi behar da, bizitoki epe luzerako helburuetan. Hau da, gaur egun, hemen biltzen gara gutariko bakoitzak gure ohizko ingurumen sozialean ez dagoelako hainbeste jende bertan halako proiektua eraikitzeko.

Baina nik gaur egun bizi naizen Behorlegin, 80 biztanle dira, txikia da... Inguruko herrietan, Garazi alden demagun, Garazi aldean, gaur egun, balitz eta halako proiektua gauzatzeko posibilitatea, han egingo genuke bizitoki proiektua. Han egingo genuke bizitoki proiektu eta pixkat aurre ikusten dugun bezala edo ez litzateke baitaezpada definiturik hemen bezala espazio bakar bat proiektuarentzat.

Litzateke gehiago, bizi gara herri batean eta bueno izango dira 10 toki desberdin nun gauzatzen den proiektu hori. Izango da, baten garage tailerra, izango da espazio bat non jarduera batzuk egingo ditugun, beste baten pentxea edo landa eremua, beste praktika batzuk egingo ditugu, lokal batean ukango dugu material desberdina, brikolagea, beste leku batean izango da dantza egiteko espazioa....

Azken finean, ez du holako lokalizazio geografiko bakar bat. Azken finean, gizarte proiektu bat denez, ba gauzatzen baldin bada herri batean edo, herriko hamaika espazio izan daitezke erabilgarri holako proiektua aurrera eraikitzeko. Eta gero ba bakoitza bere etxean bizitzen da, lo egiten du edo izan daitezke lo egiteko espazio kolektiboak ere bai eta abr abr.

Ezberdin behar bada gaur egun, bizitoki dena eta epe luzerako perspektiba zein izango zitekeen.

Ikertzailea- Perspektiba haustea da lekuaren zentralizazioarekin eta zabaltzea...

BG1- Hori egiteko argi dago gaur pasa behar garela fase hontatik eta akaso 20 urte gehiago ere. Nork daki? Azken finean gertatuko dena da ikusten delarik beste aukera batzuk direla, beste toki batzuetan aski jenderekin han beste zerbait sortuko da.

Ikertzailea- Eta aipatzen zenuen hurrek daukatela garrantzia handia. Azkenean proiektu honetan, haurrentzako proiektuak hau nola dago egituratuta?

BG1- Gauza da azken finean gainditzen baldi badugu eskolaren kontzeptua eta azken finean, hezkuntza bilakatzen baldin bada jarduera ez separatua, lotua dena eta kolektibo baten eguneroko biziari. Orduan, hork behar litzateke halako argazki bat hartu edo irudikatu behar litzateke, azken finean, kolektibo batek jarduerak egiteko erabiltzen dituen espazio guztiak. Eta espazio horien artean, ez dago espaziorik espreski hezkuntzari lotutakoak. Denak dira lotuak hezkuntzari. Zeren sukალdea, da espazio bat non sukaldaritza egiten dugun nun hezkuntza arloko kontzeptu pila bat landuko dira bertan gaudelarik, belaunaldi guztiak nahastuta.

Orduan, behar genuke hautsi eskema hori espazio berezi batzuk behar direla hezkuntzarako. Orain bai, liburutegi txoko bat antolatu duk, liburu batzuekin eta txoko horretan hemen egin dugun bezala liburutegia duk eta hemen da espazioa, irakurtzen eta idazten ikasteko. Hau ez da hezkuntzarako espazioa, hau da espazio bat non edozein adinetako jendea liburuak hartu irakurri, idatz dezake eta abar badu horretarako tokia eta hurrek ere badute horretarako tokia.

Eta hemen, ez da haurren hezkuntza egingo, hemen egingo dira irakurketa eta idazketa jarduerak, haurrak eta helduak egongo dira. Eta haurrak eskatzen duen heinean ba horren laguntza berak ikasten eta idazten ikasteko.

Nik uste, horrek balio duela ba gauza guzti guztientzat. Ondoan dagoen brikolage txoko bat, baina brikolage txokoa ez da heziketerako antolatutako txokoa eta ez da haurrentzako antolatutako txokoa. Hor da hemen gauden guztiontzat antolatutako txoko bat eta helduok han brikolagea egiten dugu. Haurrak han dauden heinean guk egiten dugularik haientzat ikasketa prozesua da. Eta galderak egongo dira, erantzunak, laguntza eta abar...

Material egokitua txikientzat eta ez holako segada batzuk egiteko, txikitxoagoak, ez bi kiloko mailua, txikitxoago bat. Haurrentzat material egokitua, zahar batentzat egingo genukeen bezala, elbarritu batentzat....

Azken finean beharren aniztasunari egokitutako materiala egon behar da. Baina ez du zertan horrek hasiera baten baina helburu nagusi bezala hezkuntza izan behar. Bizitza azken finean, biziari lotua izan behar da, ikasiz biziz, bizi ikasiz, Hori guztia lotua da, ez da bereizketarik, ez da espazio zehatzik antolatua hezkuntzarako. Bizia da, antolatzen dugun gizarte bat eta hurrek tokia dute.

Ikertzailea- Aipatzen dut oso gaineratik, kapitalismoak eta hori Marxek aipatzen zuen kapitalismoaren irakurketan ematen dela lan indarra eta lan intelektualaren arteko banaketan, hori fabriketan. Nekazariak joaten direnean industrial gunetara landa exodoarekin, ematen dela banaketa eta gero nik uste, hori extrapolatzen da jendarte

sektore guztietan. Apurketa bat egin duzue guzti horregaz eta bueltatzen zarete lehengo hezkuntza hortara. Jendarte bizitza eta jendarte bizitza horretarik berreskuratzera, zuk aipatu duzun hori. Askotan eskoletan zatiketa bat gertatzen da....

BG1- Hor ez dakit oraindik landu duzuen, baina neretzat nahi ta nahiez “ La bala y la escuela” hori landu behar duk.

Ikertzailea- Ez

BG1- Ez ba? hori funtsezkoa. Hori da, Pedro Garcia Oliboren liburua “ La bala y la escuela” . Hor “la educacion comunitaria indigenan” sakontzeko funtsezkoa. Atal hori oso interesgarria. Bigarren atala da hezkuntza sistema occidentalaren kritika zorrotz bat. Eta hirugarrena da “La bala y la escuela”. Hau da, nola estatuak, Mexikok, jartzen duen la bala paramilitarra eta eskola Txipiaseko komunitateak desagiteko, integratzeko kapitalismoari. Beraz, oso interesgarria da. Hor ere, eskola eta kapitalismoaren inguruko gogoeta egiteko. Eta hain zuzen, gogorki kritikatzan du EZLN gaur egun bere eskatzen diotelako estatuari eskolak

Ikertzailea- Ni egon nintzen komunitate baten ere, EZLNrekin, eta eskola zeukaten, Nahiz eta gero....

BG1- Pozik eskola zeukatela erakustez?

Ikertzailea- Nahiz eta gero eskola ez egon hain reglatuta. Eta askoz ere, askeagoa zen...

BG1- Irakurri Pedro Garcia Olibo bera egon da aztertzen pilo bat eskola han eta, nik uste, liburu hori zuretzat ezinbestekoa da. Nik, pertsonalki, gogotaturikoa hezkuntzari buruz nahiko luzea da denboran eta gure gogoetak heldu ziren hainbat kontzeptuetara baina ez genuen topatu kontzeptu horiek teorizatu zituen pertsonarik. Eta hori topatu dugu Pedro Garcia Oliborekin.

Da benetan lehena, hain kritika radikal eta zorrotza egiten duena. Guretzat,

buruan genituen hainbat ideia honek azkenean papel gainean idatzi ditu, kontzeptualizatu eta abr... eta hainbat ideia ere. Guk ikasi ditugunak ere. Guretzat, da erreferentzia nagusi.

Ikertzailea- Ivan Ilich baita...

BG1- Niretzako mila aldiz hobeto Pedro Garcia Olibo. Mila aldiz. Ivan Ilich oso eskasa antzematen dut.

Ikertzailea- Nik irakurri nuen aspaldin “ La sociedad descolarizada”

BG1- Baina nik irakurri dut eta nahiko azaleko topatu nuen benetan

Ikertzailea- Nik ikusi nuen berak aipatzen duen “Eskolari gabeko jendartea” eta sartzen da pilo bat zenbat diru gastatzen den. Esaten zuen “Hego Amerikan bideratzen da zenbat diru eskoletara eta azken finean egiten ari dutena da, eraman eskola leku batera. Eta zergatik eraman behar duzu eskola ?” Kolonialismo beste puntu bat. Kolonialismoaren beste ikuspegi bat.

BG1- Europak egiten duena Afrikarekin. Hainbat ONG eskola bat sortzeko. Eskola bat gehiago!!! Komunitatearen izaera suntsituko duen tresna bat. Eskola bat ekarri baina nor gara gu eskola bat ekartzeko.

Eurak dute dena guri ikasteko. Oraindik, han biziraute dutelako ohitura interesgarriak eta abr. Dena ikasteko dugu. Eta gu goaz eskola bat sortzera eta jendeari dirua eskatzera eskola bat sortzeko.

Ikertzailea- Nik sentzu hori topatu nion liburuari,

BG1- Nik dinot eskasa ze aipatzen zuen ezagutzen transmisioa sareen bidez eta ez dakit zer. Nik asko interesgarriago ikusten dut gogotatzea “la educacion komunitaria indigena”. Nola ematen den hezkuntza komunitate batean.

Ikertzailea- Badaukat apuntatuta bidalitako emailean

BG1- Hori ere interesgarria gogoetatzeko hezkuntzari buruz. Oraintxe itzuli dute liburu bat eta gazteleratu dute “ El concepto del continuum”.

Ikertzailea- Uste dut, bidali zenidala.

BG1- “El confecto del continuum” eta berak aztertzen du Amazoniako leinu batean eta hezkuntza nola amaietan den hurrekin. Interesgarria antropologian gehienetan helduetaz interesatzen dira eta gutxitan haurretaz. Bere begirada da hezkuntza eta komunitate aninista bat amazonian. Hor oso interesgarria da zeren azken finean ildo pedagogikoko nagusia....

Eskola baten zer egiten dugu zentratzen gara haur baten gainean eta hezkuntza occindetala ordun zentratzen da pilo haurren gainean eta haurrak ari dira errege eta erreginak bilakatzen. Berain nahietara makurtzen. Etxe batzuetan haurrek dute agintzen gurasoei. Zentratzen ari gara hurrengan pila bat .

Hori aztertzen badugu antropologikoki inoiz ez da holan eman. Haurra beti egon da zentratua helduen jardueraren gainean. Haurra obserbatzaile bezala komunitate bizitzen dute eta imitazioz ikasten du. Nere hori izan da eskema erabat aldatzeko. Azken finean, gogokatu behar dugu gehiago guk heldu bezala zer bizi nahi dugun kolektiboki; arlo ekonomikoan, politikoan, sozialean, kulturalan...

Guk praktikara eraman behar dugu eta pixkat gutxiago kexkatu haurretaz. Gehiago kexkatu guk ze baloreen inguruan bizi nahi dugun. Hori bizi hainbat espazioetan eta zera transmisioa naturalki transmisioa. Haurrak zer egiten du, bere inguruan zentzua duen guztia ikasi nahiko. Eta gure funtzio nagusia izan behar da pazientzia eukitzea. Haurrak etengabeen ari da galderak egiten, dena ikasi nahi du. Eskolak egiten duen hil jakinmina, hil!!!

Zeren azken finean, haurra bideratzen du eta oso interes gutxi duten gauzak pila sarrarazi. Ez dator gure interesetatik, ez datozelako biziari lotutako gauzetatik, datozelako beste interes batzuetatik eta orduan, ildo pedagogiko nagusia da imitazioarena. Haurrak ikasten du imitaziotik. Ez du erran nahi kopiatzen duenik baina bai esan nahi du hemen jarduera bat egiten badugu baratzean haurrak ia guztiak interesatuak izango direla baratzeaz, zeren ikusten dituzte helduak egiten zerbait sentsua duena, lotua dena eguneroko biziari, janariari, eta abar...Ikusten gaituzte hor, beraiek ere jarri nahi dira lurra lantzen eta hor ikaste parada izango da mila gauza.

Ikertzailea- Adibidez, hori, zergatik aukeratzen duzue ortua? Edo tailer bat?

BG1- Edukiz betea dagoelako, sentsuz betea... Adibidez, brikolage txokoa egiten baldin badugu izan daiteke etxearen zati konpontzeko, izan daiteke tresna batzuk eraikitzeko. Orduan, zure behar konkretu erantzuten du. Beraz, gauzak egingo duzu txukuna interesarekin, kontzentrazioarekin egiten duzu eta haurrak hori berehala nabaritzen du.

Hemen, helduak egiten ari dira zerbait merezi duena, behar bat, eta berak berehala eskatuko du nahi duela brikolagea egin. Eta hori gauza guztientzat. Dantza hemen egin nahi baldin badugu, bada, ematen diogulako dantzari sentsu sakon bat eta guk heldu bezala dantza praktikatzen dugu. Ez kezkatu haurretaz, ikusten baldin badituzte nagusiak dantza egiten plazerrez, interesatuko dira eta beraiek hurbilduko dira dantzari.

Gero, bai, beraien adinari, beraien gaitasunei egokituko ditugu gauzak... Ez diegu eskatuko metro ta erdiko salto bat egitea zazpi urte baldin badute. Edo ez diegu eskatuko erabiltzea metroko aitzur bat erabiltzea, ez! Aitzur txiki bat, laguntza eman behar bada, eta galderak erantzun eta abar.

Oro har, ari gara zentratzen komunitateen jardueren gain eta ez komunitatea haurren jardueren gain.

Ikertzailea- eta haurra eskatzen dutenean zerbait. Eske egin nahi dut ez dakit zer...Komunitateak erantzuten du?

BG1- ba ez dakit, hemen gertatu zen haur batek bere aititea ospitalean ikusi zuen eta ebakuntza batekin prostatan. Galdera atera zen, “zer da prostata?” Bale ba. Erantzuteko eman dago joko bat, hemen dugu beste liburu bat, marrazki bat... Hori lotua da gorputzeko hondakinen kanporatzeko sistemarekin, giltzurriak, pisa, gernua, pin pin pin pin Galdera pila bat lotuak eta bueno hori hor gelditzen da zeren interesa bazen eta ya interes galdera batzuetatik abiatuta ba zerbait aztertu dugu bai...

Zoaz zu prostaten inguruko interes berezik ez duen haur bati, eskola egiten den bezala. Bueno gaur, “prostata zer den aztertuko dugu”. Prostata zer den ze axola zaien jakitea! Ez da grabea ba hamabi urteetan prostata zer den ez baldin baki. Behar bada, hamasei urteetan sortuko da interesa ba orduan bai oso emankorra izango da ikasketa prozesua.

Orduan, bai, bueno haurrak baldin baditu galderak eta abar... Ni orain ikusten ari naiz nire haurrak interesa duela arrantzarako. Bueno joan naiz erosi du materiala egiteko arrantza tresna egiteko; amua, plomua, kabia eta abr.. Egun hauetan arrantzarako tresnak egingo ditugu eta joango gara arrantzatzerara. Bere interes gune batetik abiatzen naiz, neretzak interesgarria iruditzen zaidan ere bai, eta hori egingo dut.

Orain, nire semea, atzo etorri zait futboleko pegatina batzuekin lehenaldiko aldiz, lagun batzuen etxean egon da eta horrekin itzuli da. Orain, eskatu dit nahi duela paketeak. Bueno ba bere interesa da? Nik ez dut interesgarria ikusten. Orduan egongo da negoziazio bat. Orduan, esangot nik “emango dizkiat 3 euro astean eta hiru euro horiekin hik kudeatuko duk zer nahi dukan erosi. Pegata horiek hori nahi dituk. Baina beste gauzak ez ditiak erosiko”. Orduan, ematen da negoziazioa, nik ez dut zertan erantzun behar bere nahi guztiei. Nik neurtzen dut zein puntutaraino interesgarria den neretzat eta beretzat, eta horren arabera erantzun bat ematen diot. Baina bistan dena, adi egon behar garela haurren eskaerei eta interesguneei ere.

Ikertzailea- Komunitatearen erabakiak nola hartzen dira. Komunitatean bizitzeak...

BG1- Biltzar bat daukagu eta biltzar baten eztabaidatzen dugu. Atzo gauean izan gendun biltzarra hemen eta gauza guztiak eztabaidatzen ditugu, erabakiak hartzen. Biltzar horietan haurrak ez dira egoten, egiten ditugu gauean berante edo goizean goiz, gaiak astunak direlako haurrentzat eta gai astunak direlarik haurrak ez dira interesatzen, hasten dira jokoetan eta ez dago girorik bilkura bat egiteko. Eta gai batzuk, nik uste, helduen dagozkion gaiak dira eta ez haurrenak. Beraz, garrantzitsua iruditzen zaigu egotea espazio bat bakarrik gaueden eta haurrak ez.

Gero badugu goizeetan beste, ingurun ingurun deitutako jarduera bat eta hor elkartzeko gara denak haurrak eta helduak, eta hor egiten dugu pixkat emozionalki nola gauden eta aipatzen dugu. Gero eguneko egitaraua antolatzen dugu denon artean. Eta hor, bai gaudela adin guztietakoak, erabakiak hartzen dira...

Ikertzailea- Eguneroko egitaraua aipatu duzu, denon artean erabakitzen da? Alde batetik, lantzen dituzue emozioak eta gero....

BG1- Emozioak landu eta bakoitzak aipatzen nola dagoen, eta gatazkaren bat egon bada aipa daiteke. Antolatzen dugu eguneko egitaraua.

Ikertzailea- Haurrak hor ere badaude?

BG1- Bai. Ze interesak duen? Zer egin nahi lukeen egun horretan? Eta bueno bakoitzak zer nahi duen eta gero ba bueno denon artean tatatatata!

Ikertzailea-eta bueno gero jendea batzuetan dator, ez daude finko?

BG1- Oraintxe egutegia egin dugu hilabete honetarako eta hor idatzi dugu noiz nor egongo den hemen. Horren arabera, gauzak antolatzen ditugu.

Ikertzailea- Egiten duzue hilabete bateko epearekin

BG1- Hori hain zuzen izan da goiz honetako bilkuraren emaitza bat. Behar bat ikusi

dugu egitea hilabete baterako planifikazioa. .

Ikertzailea- Nik uste, nik nituen galderak holan erantzun ditugu gutxi gora behera, Beste galdera batuzk egitea izango zen absurdoa eta errepikatzea

2. Eranskina: 2. elkarrizketa

Bizi Toki Guraso 2 (BG2)- Zuk dakizu zenbat buru hainbat aburu? Niretzat etxeko lekurik sakratuena sukaldea da. Niretzako tailerrik inportanteena hor dago. Hor hasten da osasuna, nik hor jartzen dut enfasia, sukalde leku natural den bezala, higieneko gune naturala, irakurketa idazketa ikusi ahal duzue, jolas txokoa, goian psikomotrizitate, margoketa gela eta hauek printzipalki. Eta bueno dena bihur daiteke tailerra.

Baratza, hor atzean badago, buzingintzako txokoa, erremienta gela, aktibitateak bezain beste.

Ikertzailea- Besteak dira euskarriak?

BG2- Gune fisiko edozein adaska gurrpil, aitzur bilakatu leike tailerra be bai. Lehenengo egunean urarik betetzen ari ziren horko loreontzi hori basuekin eta ikusten nuen matematikako eskola bat. Bolumena ta ari zirela ikasten...Murgilduta zeudela matematikan. Ta non aterako dira matematikako saioa inoiz ez dakizu

Ikertzailea- Eta adibidez sukaldea aipatu duzu, sukaldean ere matematika lantzen da ?

BG2- Sukaldean dena, sukaldea da lehenengo ospitala. Gure osasuna, según zer jaten dugun, lehenengo tenplua ere bai, jaten dugunarekin sinisten dugu gure natura ematen diguna eskertu eta gune espirituala ere bada, gorputz eta arima elikatzeko aukera daukagu. Lehenengo ospitala, lehengo eskola ere bai, zer jan, zenbat jan, nola jan, murtzikatu, gero garbitu,

Ikertzailea- Prozesu oso bat

BG2- Bai osoa, sukaldearen barruan begira ya zenbat gauza esan ditugun. Lehengo eskola, ospitala... sukaldean bakarrik eeee.

Ikertzailea- Gero margotegian, arno stern irizpide jarraitzen duzue...

BG2- Badakizu arno stern istorioa?

Ikertzailea- Zerbait entzunda daukat?

BG2- Hau judutar bat zen eta Paris inguruan baztertua zeuden orfanato kezkatua. Eta orduan, hainbeste orfanato zeuden. Orduan arno stern eman zioten kargua. “Aizak hartu ezazu orfanato honetako gazteok” Hartu zituen eta kasulidadez beste orfanatoetan asko hil ziren gaixotu eta arno zen tokian dena oso osasuntsu zeuden. Badakizu nola egiten zuten? Margo gutxi gutxi zitzuten.

Orduan gazte horiei esan zien. Nola egingo dugu ze margo gutxi dago. Orduan erabaki zuten hartzen zuten pintura ez garbitzea brotxa, han uztea. Ez zeukaten mahai nahiko, orduan, paretean jartzea erabaki zuten. Eta ez da norbaitentzako, bakoitzaren karpetan gordetzen da lana eta paper gehi eskaintzen zaiziki... Hor hezitzailearen papera, nik ikusten dut kamareroa bezela, “zerbait behar duzu? Beste paper bat? Pintura” Hezitzaile askori horrek buruko mina ematen die. Ze hezitzaileak “ Nik esango dut orain matematikan zer egin” edo “nola ez dezatela nik esaten dutena egingo” baizik nik zerbitzari hutsea beraiek zer nahi duten, ze gogo daukaten. Eta hola sendatzen ziren.

Ez ziren gaixotu. Eta gero hori, ez epaitzearena

Ikertzailea- Bideratu daiteke beste esparru batzuetara ez epaitzearena ezta?

BG2-Ya baina gatoz, “aixe polita”, eta gatoz “ beittu ze polita”. Ze ari zara margozten? Bale ba

Ikertzailea- Gatza da apurtzea

BG2- Giro hau ezagutzen badute, giro honetan elkarrekin ikasten da. Okarriak kontaminatzen diren bezela, gunea ere kutxatu egiten da.

Ikertzailea- Eta hor baita beste harreman mota batzuk sortzen ari dituzue? Azkenean ez

da ikasle irakasle harremana?

BG2- Ez, gu ere margozten dugu, eta hor sentitzen zera, ze ondo ze eroso (geldialdia.....) Ez epaitu eta galdetu diot zer moduz galdegin diot. Azken finean, ez epaitzea saila da. Azken finean gizartea aldatzen gata bada, azken finean heltzen gara konklusiora gure buru aldatzen nahiko lana dugula. Molde horiek barneratu dauzkagu.

Ikertzailea- Barneratuta ditugu eta kostatzen du pilo bat. Barne lan pilo bat egin behar dugu.

BG2- Azken finean hainbeste gauzak ditugu ikasiak, gero, jokamolde horiek ateratzen zaizkigu gatazka bat dagoenean, guri ere, ba dirudi zortzi mila urte daramazkigula oso modu zakarrean hitz egiten. Orduan, orain bihotzen komunikatzea berria da eta. Ni komunikazio ez bortitza asko maiten deten ildo bat da. Entzun duzu komunikazio ez bortitzari buruz?

Ikertzailea-Zerbait

BG2- Ba esaten denez, zortzi mila urte daramazkigu txakal moduan, txakur txiki, amorratua eta orokor besteekin babesteko - “yau yau yau!!!”. Eta girafa bihotzik handiena daukan animalia da. Hogeitahiru kiloko girafa bat da. Hor goitikan ikusi ditzake animalia bakoitza nola den, besteak nola dauden eta ordun, bihotzari bidezko ikaskuntzaren metafora.

Gatazka bat dagoenean edo daukagunean, haserre dago jo egin du dena delako hori iceberraren punta litzake. Azpian behan denak behar berberak dauzkagu, behar berberak dauzkagu denak. Denak nahi dugu entzunda izatea, onartua, ulertua, maitatua....

Komunikazio ez bortitza oso metodologia polita iruditzen zait. Haur hauekin eta lantzeko. Hemen gertatzen dena da gu kolektiboaz,

Ikertzailea- Adibidez, zuek bizitokin hausnarketerako espazio sortu dituzue?

BG2- Etengabe, eske hori da, baldin bagaude engantzatuak patroiz zaharretan horrek ez du uzten fluxuan egoten.. Eta horrekin etengabe aldatzen, etengabe berria, etengabe gatazka nola kudeatu... Betaurreko berri batzuk jaiste bezala da. Ikusi molde berriak.

Lehen galdetu duk hausnarrerako, gauza da hausnarrerako tokia eta bestea bat Bizitoki bezalako guneetan daukagun pribilegia hau praktikan jartzeko. Nik pedagoga nau eta karreran teoria hutsean, curriculumean....gauza gutxi gehiago. Hausnarrerako bai... Nola egingo genuke eskolik gabeko mundu bat? Euskal Indigenek nola bizi gaitezke? Gu baserritik gatoz... nola? Hori hausnartu leike. Beste gauzak bat dek praktikan urteetan eta urteetan maitasunarekin eramanten badek espazio bat pribilegio bat daukagu hau bizitzeko bizitokin. Bizitzeko, hausnarrerako tokiak nik uste ya soberan dauzkagula,

Ikertzailea- Teoria eta praktika.

BG2- Oreka behar dik. Teoria eta praktika arten oreka behar dik. Teoria lantzeko eta gure semea alabekin egunerokoan gatazkak beti hor daude eta nola soluzionatu. Baina hemen ya taldean nola aurre egin.

Ikertzailea- Eta gatazka kolektiboak suertatu direnean bilatzen dira espazioak?

BG2- Hortxe duk zarma. Hortx duk zarma.

Ikertzailea- Gauzatxo bat gai aldatuz, tailerrak eta holan ordutegirik ez daude?

BG2- Ordutegia igual, bazkaltzekoa esan dezakegu pixkat. Beraien erritmoa mantentzeko, lotako orduak. Txokoetarako orduak ez dauzkagu. Gainontzian bakoitzak entzun behar du zer nahi dun. Hor zegok gakoia, eskoletan esaten digute orain matematika, orain ingelesa, orain salto gelak. Hemen ez, hemen hi ze nahi dek? Hori duk txungoena. Hori duk zaila, hi ze nahi dek? Haur hauek naturalki dakarte zer nahi

duten.

Hurreko larunbatean hondartzara joan ginen. Aurreko larunbatean eta haurrak revoluzio desberdinetan daude edade honetako haurrak. Alabak hartu eta egin zikin marra luze luze luze bat, bakar bakarrik bere sormenean, egoteko gaitasuna . Bizitokin hori ikusten da, kutzak hartzen du nahi duenean, bere abentura segi eta holan ikasten dun. Eta mirari bat dun ze ikusten da haurrak badakitela irakurtzen, idazten. Atzo saguak uxatzeko geometriako marrazki bat ekarri nuen eta barruan izena idatzi behar zuten. Harrigarria, berak idatzi zuen, sagua, nik ez nion ezer esan baina ondokoari, ikusi zion zazpi urtekoek nola egiten zuten. Eta nik ezer esan gabe berak egin zuen .

Ni ez nago orain idazten ikasiko duen edo. Oin irakurtzen.....Mirari bat, mirari bat da eta

Gero helduek hor ikusten duk. Lokatzakin arazoak daude kotxea pasatzeko ba, joan da heldu bat hartu du, ekarri ditu teila zaharrak, eta jarri dizkit ordun ya, gazteak atzetik heldu dituk. Eta ya karretillan festa egin da. Bi haur besoetan daude, 6 eta zazpi urteko haurrak karretillan . Bestea porrari emanen. Transmisioa naturala da.

Gauza bat da teorian baina orain ikusi dezakegu, ze sinplea den ezta? Eskolarik gabe!!!

Ikertzailea- Transmisioa beste modu batean egin daiteke eta naturalak ezta?

BG2- Eta guk gurasoak gara responsableak gure hurren heziketan eta ezin dugu beste inoren eskuetan jartzen. Oso potentea da, boterea guk daukagu. Badakizu emakumeak sutan zergatik erre zituzten?

Lehen boterea guk gendun eta hori kentzeagatik. Eta emakume horrek bazekien etxeko bakoitzari zein sendabelarra eman, zer jaten eman, amalurretik hartzen zuen, naturalki zen.... Hori zekiten guztiei sorgina zirela esan eta sutan erre, Berri boterea gure eskuetan hartzeko responsabilidade osoa, botere osoa gure eskuetan daukagu.

Ikertzailea- Ahaldundutzeko

BG2- Izan a la ez izan. Nire ustez, indigenontzat aukera handi bat. Eta euskera. Euskera ere bere txokoa duk hemen.

3. Eranskina: Elkarrikzeta gidoia

Galdera orokorrak: Galderekin hasi aurretik gaia aurkeztu eta eta aldaketa sartzeko aukera eskaini.

- Zer da bizitoki?
- Zergaitik jendarte ez kapitalista bezala definitu?

Bizi Tokiren osaketa arkitektonikoa:

- Zein desberdintasunak daude eskolarekiko?
- Gelak daude?
- Gurasoek haurrak egun pasa hor uzten dituzte? Etxetik eskolara, eskolatik etxera?
- Bizi Toki osatzerakoan orduan osaketa arkitektonikoa kontutan izan zenuten?
- Bizitza kolektiboa?

Edukiak eta jakintzak:

- Nola transmititzen dira edukiak?
- Klase magistralak daude?
- Edukiak irakasgaietan bananduta daude? Disziplinetan?
- Irakasle eta ikasleak daude?
- Nola aukeratzen dira edukiak?

Pertsonen arteko harremanak:

- Nola hartzen dira erabakiak?
- Egitura hierarkikorik?
- Botere harremanak?
- Haur eta helduen arteko harremanak nolakoak dira?
- Haurrak erabakitzeko ahalmenik?
- Egituraketan
- Batzarretan?
- Erabakiguneetan asimetria / Hierarkizazioa ?

4. Eranskina: Behaketa

Lekua	Ordua	Kategoriak
Liburutegia	13:00	Osaketa arkitektonikoa / Edukien trasmisioa
Jantokia	14:00	Pertsonen arteko harremanak
Lorategia	15:00	Pertsonen arteko harremanak
Margotegia	15:15	Osaketa arkitektonikoa / Edukien trasmisioa
Brikolage txokoa	15:30	Osaketa arkitektonikoa / Edukien trasmisioa / Pertsonen arteko harremanak
Lorategia	16:00	Edukien trasmisioa / Pertsonen arteko harremanak